

Szétzavarták a rendőrök a városháza támadóit

Mult szerdán déltájban többszáz főre rugó munkanélküli vonult a winniepei városháza elé, ahol a Free Press egyik újságírója közbenjárt ügyükben, hogy Webb polgármester fogadja őket. Mayor Webbnek azonban éppen tárgyalása volt és azt izentá ki, hogy nem fogadhat. Erre egy Jim Beattie nevű munkanélküli elküldte magát: törjünk be!

Nem tartott sokáig és valóságos öklharc fejlődött ki a városházát őrző rendőrök és a munkanélküliek között. Beattie ugyan leütötte az egyik rendőr sisakját — amint az a Lapoldali képünkön is látható — a rendőrök azonban hamarosan szétzargatták a támadókat. Jobboldalt a rendőrök ellentámadásának egyik mozzanata, alul pedig az a jelenet látható amikor a rakoncátlan Beattie-t bekisérik. Ez az újabb példa is világosan mutatja, hogy egyesek meggondolatlansága vagy gonoszsága folytán milyen hiábavaló módon pocskékolják a tömegnek testi épségüket, sőt az ilyen rendezetlenségekkel éppen az ellenkezőjét érik el annak, mint amit békés és törvényes eszközökkel jogosan biztosíthatnának.

A "Winnipeg Evening Tribune" szíveségéből.

HARMINC ÉVES BÉKEVÁR

HOGYAN ÉLNEK AZ EGYIK LEGNAGYOBB KANADAI MAGYAR TELEP ALAPÍTÓI? — A BÉKEVÁRI MAGYAR POSTAMESTER ÉS AZ ALBERTÁBA KÖLTÖZÖTT ÖREG 48-AS SOKAT TUDNA MESÉLNI A PIONIR-IDŐKRŐL

A békevári magyar telep, amely öt évvel ezelőtt ünnepelte fennállásának negyedszázados jubileumát, az 1930-ik évvel elért a harmadik évtizedes határközhöz. 30 év igaz az idők végtelességében csak egy homokszem, de egy ember életének jó fele részét teszi ki s folytonos szorgalom és erős kitartás kellett ahhoz, hogy az akkori pusztaságból elővarázsolja a mai Békevárt.

1900 július havában három magyar ember: Szabó János, Szakács József és Szakács Aron Whitewoodról indultak el déli irányba, hogy keressenek olyan helyet, ahol otthont alapíthatnának. Sajnos ebből a három magyarból csak egy élt a Békeváron: Szakács József, békevá-

ri postamester. Szabó János elköltözött néhány évvel ezelőtt a pusztaságból amaz ígéret földjére, ahová a nép vezér Mózesek nem is csak hitük-szemeivel lehet betekinteni.

Szakács Aron a harmadik pionir Coalhurst, Albertában élt, földjét eladta és pénztét kormányment kötvényekbe fektetve visszavonultan élt öreg napjait. Az elmúlt től folyamán utam a Csendes tenger partjára vezetvén, felkerestem Szakács Aront, hiszen a rokoni kötelékekön kívüli összefűz bennünket sok nehézség év pionir munkája is. Együtt indítottuk el az első lövőnő csapót Békeváron, amely azóta több millió bushel saskatchewani búzával gazdagította a világ élelmeit.

Az öreg ma is az a tántoríthatatlan 48-as kuruc magyar, aki volt annakidején. 48-as nem csak az elve, de még a mellénye is, amit hord. Az idő a hajától és a fogaitól megfosztotta ugyan Szakács bátyánkat, de abban már nem tudta megakadályozni, hogy hetenkint egy fél font erős kapa-dohányt el ne füstöljön. Hívtam vissza Békevárra, s bár kiterő választ adott nem lehetetlen, hogy visszajön még a régi kuriára. A felesége bevallotta, hogy legjobban még is csak Békeváron szeretne lakni, noha valamikor kettesben bejártak Nova Scotiától Californiáig minden államot, de nem találtak megfelelő helyet a letelepedésre. Sajnos mi magyarok oly kevesen vagyunk az észak-amerikai kontinensen, hogy nagyon kevés helyen találhatjuk fel honfitársainkat oly nagy számban, hogy társadalmi igényeinket is ki tudjuk elégíteni.

Ezért illeti tisztelet amaz első települők, akiknek munkálkodása oda irányult, hogy tömörítsék a magyarságot. Moltán ide illik Arany János koszorus költőnk ama mondása, hogy: "Alacsony az ember, de magas az érdem."

KANADÁBA SZÖKÖTT EGY NIKITA-ELLENI ÖSSZEESKÜVŐ

A SZERBEK MEG AKARTAK GYILKOLNI NIKITÁT — IRJA A NEWYORKBAN MEGJELENŐ HRVATSKI LIST I DANICA CÍMŰ UJSÁG

A horvát lap egy montenegrói hazafinak, Popovics Perónak levelét közli, amely egy eddig ismeretlen történelmi közleményről számol be. A levélben azt írja meg Popovics, hogy a szerbek 1907-ben miként akarták meggyilkolni Nikita montenegrói királyt. — Én egyike vagyok azoknak — írja Popovics, — akik résztvehettek a felbékelt merénylők bűnperének tárgyalásán. A merénylők bevallották, hogy Belgrádból kapták a bombákat, amelyeket a szerb kormány utasítására a montenegrói szászor és a királyi palota ellen kellett volna használniuk. Ha a parlament levegőbe röptetésével sikerült volna megölniük a vezető politikusokat és a királyt is meg tudták volna gyilkolni, akkor a szerb trónörökös, a jelenlegi Sándor király került volna a montenegrói trónra.

Nem kevesebb, mint tizenhat bombával látta el Belgrád az összeesküvőket. A bombákat egy felbékelt montenegrói ember, Rajkovic Stefan vitte Cetinjebe. Ez a Rajkovic jelenleg a kanadai British Columbia tartományában él. A bombákat Rajkovic már szét is osztotta társai között, amikor egyszerre csak megundorodott tetteitől. E szöveg jutott, hogy családjában még soha nem volt hazaáruló, sőt ősei közül sokan haltak meg Montenegro szabadságáért a lelkiismeretfurdalás annyira erőt vett rajta, hogy kihallgatásra jelentkezett a belügyminiszternél, Lukics vajdánál s felfedte előtt az összeesküvést.

Tekintve, hogy az összeesküvés szálai a bolgári kormányhoz vezetnek, az összeesküvők bűnperének tárgyalását a nyilvánosság kizárásával folytatták le Cetinjében. A montenegrói kormány azonban meghívta rá a diplomáciai testület tagjait.

BETECSZALLITAS — CANOEVAL

Az indiánok hosszú, keskeny és avatatlanok kezében veszedelmes csónakját, a canoe-t (ejtsd: kanut) legutóbb betegszállításra is felhasználták, amikor a Hudson Bay Churchill kikötőjébe csónakon vitték az északi kereskedők egyik legrégebbi pionirját, Henry Fordot. A milliomos automobilgyárossal elmentében teljesen vágyontalan Henryt hónapok óta valami titokzatos betegség sorvasztotta és így végül is rászánta magát, hogy a nyár folyamán egyetlen járható uton, a Hudson-öböl vízen szállíttatja magát kórházba. Két napi veszedelmes ut után hozta Churchillbe Fordot három indán és egy eskimó, akik felváltva eveztek éjjel-nappal, hogy valami vihar kitörése előtt érhesse nekik menedékhelyet mert különben mindnyájan ott pusztultak volna a Hudson öböl sós vizében.

LESZ-E KÉNYSZERPOOL?

A saskatchewani gabonatermelők szövetségének 160 delegátusa mult héten Reginában gyűlést tartott, amelyen többek között elhatározták, hogy szavazás alá bocsátják a kényszerpool kérdését. Eszerint legkésőbb augusztus 1-ig mindenevyes pooltagnak küldenek egy szavazólapot, amelyen meg kell jelölni, hogy kívánja-e a kényszerpool törvényes bevezetését avagy nem.

Amennyiben a pooltagok többsége a kényszerpool mellett szavazna, úgy a Saskatchewan Wheat Pool vezetősége valamelyik képviselő útján törvényjavaslatot fog benyújtani abban az irányban, hogy a tartományi kormány kötelezzen mindenevyes gabonatermelőt a poolba való beállításra és ezáltal akadályozza meg, hogy a spekulátorok a farmerek kárára kereskedjenek a búzával.

TIZ MILLIO KANADA LAKOSSÁGA

A Toronto Globe egyik legutóbbi száma szerint Kanada lakosságát hivatalosan 9,796,800, azaz 203,200 lélek híján tízmillióra becsülik. Ez kéreken egy milliónyi gyarapodást jelent az 1921-ben megjelent népszámlálás óta. Ha számításba vesszük az utóbbi nyolc év alatt született 2,172,622 csecsemőt valamint a 938,866 halálozási esetet, úgy a természetes szaporodás embervesztesége 1,355,655, 1,233,756 lenne a bevándorlókön kívül, akiknek száma 1921 óta 1,130,659-el gyarapodott. Eszerint tehát Kanada lakossága ma nem kevesebb, mint 11,152,455 lelket számlálna, azonban az utóbb kilenc év alatt nagyon sok bevándorló visszament hazájába, nemkülönben az első években átment az Egyesült Államokba, úgyhogy ezen a réven Kanada embervesztesége 1,355,655.

egy tündöklő királynő. Egészen nagyított most. Nagy lett és méltóságos. Egy percre csend lett a piszkos fülkékben s a csendes percben uralkodott Rozika. Nagynak, szépnek, komolynak látták most őt valamennyien: a kis tizenhat éves lányt, aki máris kenyérkeresetre indul, behajlik cselédsorba, robotos milliók sorába ...

— Szegény, — sóhajtotta valaki — Rozika nem tudta, ki volt, de a hangból úgy érezte, hogy asszony volt.

— Nem vagyok szegény — nevetett föl megkönnyebbülten. — Most úgy érezte magát, mint a pusztán, a gémeskut alján, gyerekek és virágok között. Vidám, bátor, könnyed arccal nézett a mellette ülőkre. Pár perc alatt elmesélte nekik kis életét. Úgy érezte, mintha ledobta volna magáról a súlyos és nehéz batyut, az ismeretlenséget, árvaságot és idegenséget. Már nem félt sem a katonától, sem a vígectől, sem a kalauztól. Ahogy visszahúzódott helyére, némesak a mezőket nézte szerelmes szemekkel, hanem az embereket is. Rájuk emelte szép gyermekszemét s úgy kérdezte szorongó szívvel:

— Nem tudnának nekem valami jó helyet odabent a városban?

— Jó helyet? — mordult föl valaki, — hol volt a cselédnek jó helye?

Rozika alig figyelt a mondásra.

— Tudok én sok mindent. Anyám mindenre megtanított. Már kenyeret is sütöttem ... Ezt úgy mondta, olyan áhítat

tal, mint a világ legérdemesebb dolgát.

A vonatbeliek elmosolyodtak. Ez azonban cseppet sem hasonlított az előbbi csufondáros, tépő, arcúltó mosolyokhoz. Ez szép volt és kedves és szelidre simított munkától, piszkoktól, szegénységtől gyűrött, fülledt éjszakáktól és izzadó nappaloktól megkeményedett arcukat. A kenyér, az édes szent kenyér, a tiszta asszonykézzel dagasztott csodálatos kenyér illatozni kezdett előttük s úgy érezték, hogy imádkoznak, amikor kimondták elrebegették halkan, áhítattal:

— Kenyér!

Egy szoknyás asszony fölkel és odament Rozikához.

— Az én néném helyozzerő a városban. Majd szerez az helyet, hiszen ismeri az egész várost ...

— No lám — kiáltott Rozika diadalmasan — hogy nem kell félni!

Most már bátran, gyermeki büszkeséggel nézett szembe a vigéccal, katonával, kalauzzal, akik piszkos tekintetekkel nyultak feléje, fölprostitották, megcségyenítették tiszta homlokát és kételkedtek utjának céljában. Elfelelte a nevetéseket s bizalmas hívő mosollyal húzódott a sokszoknyás asszony felé.

— Az Isten nem hagyja el a szegényt, — mondta s messze nézett az elmaradozó, sötétbe boruló mezőre, amelyen most kezdődött a tilcskők estéli muzsikája.

Izsák Gyula Békevár

MEGÖLT EGY FARMERT A FELROBBANT DINAMIT

Quebec tartomány Waterloo városa mellett a mult héten halálra szerencsétlenség áldozatává vált Beauregard francia származású farmer, aki több társával együtt az uton szilkákat robbantott. Minden valószínűség szerint valami hibája volt a dinamit-tölténynek, amit Beauregard éppen a kő alá akart helyezni, miután az váratlanul felrobbant, még mielőtt a kanócot meggyújtották volna. A szerencsétlen embert valóságos szítává lukasztották a szilkák.

ISMÉT ODAVEZETT EGY ERDŐTŰZ-ÖLTŐ

A Nyugatontarióban pusztító erdőtüzeknek ismét egy áldozata van Laplante erdőkerülő személyében, aki a Cedar Lake vidékén teljesített szolgálatot. Miután már hetek óta nem adott semmi életjelt magáról, keresésére indultak. Tekintettel arra, hogy a leégett erdősegeket már végigkutatták, nem maradt más feltevés, minthogy Laplante valamelyik tó vizében lelta halálát, ahova a perzselő lángok kényeszerítették.

Keletkanadában a legjobb, legbiztosabb és leggyorsabb pénzügyi iroda.

Pénzügyi ügyekért teljes felelősséget vállalok.

HAZAK, FARMOK STB. ADÁS-VÉTELÉT INTELJESEME VELEM

Bármilyen ügyes-ügyes dolgában forduljon hozzám:

LOUIS SZABO

BOX 244 9 Crowland Str. Welland, Ont.

A "CANADIAN NATIONAL RAILWAY EXPRESS" magyar megbízottja.